

อัมภัส วิเศษ โมรา. 2550. ความเหมาะสมในจัดการมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเลิงจาน
จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
อนามัยสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รองศาสตราจารย์ วรางคณา สังสิทธิ์สวัสดิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเหมาะสมการจัดการ
มูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเลิงจาน จังหวัดมหาสารคาม ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างได้แก่
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านมูลฝอย จำนวน 6 คน หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง 11 แห่ง องค์กร
เอกชน 22 แห่ง ผู้ประกอบอาชีพรับซื้อของเก่า 14 คน และประชาชน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ
ร้อยละ และค่าเฉลี่ย การจัดการมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 551 หลังคาเรือน

ผลการวิจัย พบว่า ประชากรในเขต อบต.แก่งเลิงจานมีการจัดการมูลฝอยโดยอยู่ในความ
ดูแลรับผิดชอบของส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีภาชนะรองรับมูลฝอยเป็นถังพลาสติกขนาด
120 ลิตร และ 90 ลิตร ปัญหาที่พบคือ การจัดวางถังรองรับมูลฝอยยังไม่เหมาะสม ประสิทธิภาพการ
รองรับปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึง มีรถเก็บขนมูลฝอยแบบเปิดข้างเท้ายความจุ
10 ลบ.ม. จำนวน 1 คัน ซึ่งรถยังอยู่ในเกณฑ์ใช้งานได้ดี การกำจัดมูลฝอย อบต.แก่งเลิงจานกำจัด
ร่วมกับเทศบาลเมืองมหาสารคาม ค่าใช้จ่ายในการกำจัดตันละ 200 บาท สามารถเก็บขนมูลฝอยได้
ร้อยละ 70 ของมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด หรือประมาณ 3.64 ตันต่อวัน ส่วนใหญ่เป็นมูลฝอยพวก
เศษอาหารร้อยละ 44.99 รองลงมาเป็น พลาสติก ร้อยละ 27.08 ส่วนองค์ประกอบที่พบน้อย คือ ขาง
และหนัง เฉลี่ยร้อยละ 0.35 ส่วนการจัดการมูลฝอยของประชาชน พบว่า ยังไม่มีการคัดแยกมูลฝอย
ก่อนนำไปทิ้งร้อยละ 32.67 กำจัดมูลฝอยเองและใช้บริการจากอบต.ร่วมกัน ร้อยละ 71.88 กำจัดเอง
โดยการเทกองรวมกันแล้วเผา ซึ่งเป็นวิธีการกำจัดที่ไม่ถูกต้อง ร้อยละ 95.28 ของหลังคาเรือน
ต้องการให้อบต.เป็นผู้ดำเนินการกำจัดมูลฝอย ร้อยละ 95.28 แม้ต้องเสียค่าธรรมเนียมในการบริหาร
จัดการให้กับอบต.ก็ตาม นอกจากนี้มีความพร้อมในการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้ง ร้อยละ 73.50
รวมถึงการที่อบต.จะกำหนดให้เขตพื้นที่สำคัญในแต่ละตำบลเป็นเขตปลอดมูลฝอย ร้อยละ 84.85

แนวทางการจัดการมูลฝอยของ อบต.แก่งเลิงจาน แนวทางที่ 1 คือ การจัดการมูลฝอย
รูปแบบเดิม แต่มีการส่งเสริมให้มีการคัดแยกมูลฝอยและนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เพื่อเป็นการ
ลดปริมาณมูลฝอย และประหยัดงบประมาณในการลงทุน แนวทางที่ 2 คือ การจัดการมูลฝอยแบบ
ศูนย์รวมที่มีการบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้เคียงกัน
เพื่อให้มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

**Ampas Wisetmora. 2007. Feasibility for Solid Waste Management in Kangluengjan
Administrative Organization, Mahasarakham Province. Master of Public Health
Thesis in Environmental Health, Graduate School, Khon Kaen University.
Thesis Advisors: Assoc.Prof. Warangkana Sungsitthisawad**

ABSTRACT

This research was conducted to study guideline for solid waste management in Kangluengjan Administration Organization, Mahasarakham Province. Sample used to the study nearly a group of gain and loses in solid waste management, state agency, private organization, people in the SAO area and study for solid waste management in sample used to the study consisted of the SAO, 551 families.

The results of study showed a number of people in the SAO 7,856 of populations, 2,100 families, density 0.17 populations per square metres from populations statistic in 2539 – 2548 B.D. have more tendency average per 10 years 0.82 % at present, part of public health and environment be responsible solid waste management in the SAO area 24.85 square of kilometers and have a solid waste plastic containers were 120 liters and 90 liters, a problem of solid waste collection and transportation system is non – efficiency to collect and not cover there were 1 truck including 10 m³, the waste disposal cooperate with Mahasarakham Municipality with rate 200 Bath per tons, In one day the SAO was collects solid waste around 70% of all or around 3.64 tons per day and composition of solid waste mostly consisted of food (44.99 %) plastic (22.08 %) and at least were rubber (0.35 %) and from interview the families was brought together without classifying and then burnt out (32.67 %) and solid waste disposal in families mostly themselves disposal and used the SAO service each families was needed to agreed the SAO should announce a solid waste, free area and group the garbage before getting rid of it or disposal with the percentage 95.28 of families.